

Sygn. akt I PK 256/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa J. M., J. O., D. W.

przeciwko D. Spółce Akcyjnej w Z.

o wynagrodzenie, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i nagrodę jubileuszową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 lutego 2014 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w G.

z dnia 16 maja 2013 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od strony pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty
po 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 maja 2013 r., Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. oddalił apelację strony pozwanej D. Spółki Akcyjnej w Z. od wyroku wstępnego Sądu Rejonowego - Sądu Pracy w Z. z dnia 30 października 2012 r., w którym Sąd pierwszej instancji uznał za usprawiedliwione co do zasady roszczenia powodów J. M., J. O. oraz D. W. o zapłatę wynagrodzenia za pracę, o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych i o nagrodę jubileuszową.

Od wyroku Sądu Okręgowego strona pozwana wniosła skargę kasacyjną, w której zarzuciła naruszenie art. 22 § 1, art. 128 § 1 i art. 100 § 1 i 2 k.p. w związku z

§ 14 ust. 2 Regulaminu pracy oraz art. 318 w związku z art. 385 k.p.c. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana uzasadniła powołaniem się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, "czy czas dojazdu pracownika będącego maszynistą do miejsca objęcia lokomotywy oraz z miejsca zdania lokomotywy powinien być rozumiany jako czas, w którym pracownik pozostaje do dyspozycji pracodawcy w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy, a tym samym zaliczony do czasu pracy (art. 128 k.p.), jeżeli: 1) pracownik dobrowolnie i bez polecenia pracodawcy korzysta z pojazdu służbowego - transportu technologicznego zapewnionego przez pracodawcę w celu dowiezienia go do miejsca objęcia lokomotywy i powrotu z tego miejsca; 2) w czasie dojazdu pracownik zatrudniony na stanowisku związanym z obsługą pojazdów trakcyjnych faktycznie pracy nie świadczy (art. 22 § 1 k.p.), a jest jedynie pasażerem?" Pozwana wniosła o uchylenie w całości wyroku Sądu drugiej instancji i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wniesli o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania (z uwagi na brak istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz ze względu na oparcie skargi na zarzutach dotyczących ustaleń faktycznych), względnie o oddalenie skargi kasacyjnej, a ponadto o zasądzenie na rzecz powodów kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Pozwana spółka uważa, że wniesiona przez nią skarga powinna zostać rozpoznana, gdyż w sprawie zachodzi potrzeba rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego, czy czas dojazdu maszynisty do miejsca objęcia lokomotywy oraz powrotu z miejsca zdania lokomotywy powinien być kwalifikowany jako czas pracy w rozumieniu art. 128 k.p. (czas, w którym pracownik pozostaje do dyspozycji pracodawcy w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy). Sąd Najwyższy jednak nie podziela twierdzenia, że w sprawie występuje wskazane zagadnienie prawne, wobec czego

okoliczność ta nie jest uzasadnioną przesłanką przyjęcia skargi do rozpoznania. Twierdzenie o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, gdy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów objętych zagadnieniem (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365 oraz z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). W sprawie nie występuje natomiast istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę, zwłaszcza gdy powszechnie przyjęta w orzecznictwie interpretacja przepisów została uwzględniona przez sąd drugiej instancji (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 436 oraz z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205).

Skarżąca spółka nie odniosła się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., bo ograniczyła się do sformułowania wątpliwości rodzącej się - w jej ocenie - na tle wykładni art. 128 § 1 k.p., przy czym wątpliwość tę powiązała ze zróżnicowaniem sytuacji faktycznej pracodawców zapewniających pracownikom (maszynistom) transport technologiczny i pracodawców, którzy takiego transportu nie oferują. Pozwana nie przeprowadziła przy tym wywodu prawnego, który wskazywałby na potrzebę rozstrzygnięcia przedstawionego zagadnienia w inny sposób niż zostało to dokonane w dotychczasowym orzecznictwie. Z kolei brzmienie art. 128 § 1 k.p. jest jasne i wynika z niego, że czasem pracy jest czas pozostawania przez pracownika w dyspozycji pracodawcy: 1) w zakładzie pracy lub 2) w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę. Pracownik jest obowiązany do pozostawania w dyspozycji pracodawcy w innym miejscu niż zakład pracy wówczas, gdy wynika to z umowy o pracę (art. 29 § 1 pkt 2 k.p.), polecenia pracodawcy (art. 100 § 1 k.p.), regulaminu pracy (art. 104 k.p.) lub innych przepisów prawa pracy.

Przedstawiony w skardze problem był już przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego, które w tym względzie jest jednolite (utrwalone). W uchwale z dnia 18 marca 1998 r., III ZP 20/97 (OSNAPiUS 1998, nr 21, poz. 619) Sąd Najwyższy

stwierdził, że jeżeli harmonogram określa inne niż macierzysta stacja miejsce rozpoczęcia pracy (zmiany), lecz pracownik zobowiązany jest stawić się do dyspozycji pracodawcy w stałym miejscu pracy (lokomotywnia macierzysta), to czas dojazdu ze stacji macierzystej do stacji świadczenia pracy wlicza się do czasu pracy. Pracownik wykazuje bowiem gotowość do pracy od momentu stawienia się w lokomotywowni macierzystej i od tej chwili pracodawca może dysponować jego czasem i jego osobą. Również w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2007 r., II PK 44/07 (OSNP 2008, nr 21-22, poz. 15) wyrażono pogląd, że w opisanej sytuacji czas dojazdu do miejsca przejęcia obowiązków związanych z obsługą pojazdu trakcyjnego nie może być traktowany jako czas, którym pracownik może swobodnie dysponować (np. przez opuszczenie stanowiska pracy), gdyż mogłoby to zniweczyć podstawowe obowiązki związane z pracą na stanowisku maszynisty; z tej przyczyny czynności w postaci dojazdu członka drużyny trakcyjnej jako pasażera z lokomotywowni macierzystej do miejsca przejęcia lokomotywy i z powrotem stanowią czas pozostawania w dyspozycji pracodawcy w rozumieniu art. 128 § 1 k.p. W każdym razie nie zasługuje na aprobatę wniosek, że do celów ustalenia czasu wykonywania pracy powinien być brany pod uwagę wyłącznie czas faktycznego jej świadczenia (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 sierpnia 2007 r., I PK 84/07, Monitor Prawa Pracy 2007, nr 12, poz. 644).

Ponadto trzeba zauważyć, że konstruowana przez skarżącą spółkę wątpliwość pozostaje poza stanem faktycznym sprawy, z którego wynika, że - zgodnie z ustaleniami stron stosunku pracy - powodowie mieli obowiązki w zakresie stawienia się do pracy w oddziale zlokalizowanym w R. o określonej (wyznaczonej) godzinie, pobrania odpowiedniej dokumentacji, oczekiwania na transport technologiczny bez możliwości opuszczenia oddziału, przemieszczenia się tym transportem do miejsca objęcia lokomotywy, a po jej zdaniu - obowiązek powrotu transportem technologicznym do ustalonego z pracodawcą miejsca zdania dokumentacji, za co otrzymywali dodatek dojazdowy stanowiący składnik wynagrodzenia związany z wykonywaniem obowiązku dojazdu do miejsca objęcia lokomotywy i z miejsca jej zdania.

Należy też zauważyć, że w sprawach o identycznej podstawie faktycznej i prawnej, w których występowała pozwana spółka, Sąd Najwyższy odmawiał już

przyjęcia do rozpoznania skarg kasacyjnych pozwanej (postanowienia z 3 grudnia 2013 r., I PK 163/13; z 18 grudnia 2013 r., I PK 162/13; z 16 stycznia 2014 r., I PK 205/13 oraz z 3 lutego 2014 r., I PK 235/13, wszystkie niepublikowane).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).